

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою
«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»
(назва освітньої програми)

на тему: **Облік, аудит та аналіз основних засобів (на прикладі**
ТОВ «Охорона-Комплекс-Придунав'є»
(назва теми)

Виконавець:

студентка Центру заочної та вечірньої
форми навчання,

група М-1

Тимофєєва Катерина Євгенівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

Кандидат економічних наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Семенова Катерина Данилівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми обумовлюється тим, що основні засоби – це основа господарської діяльності підприємства та є одним із головних елементів процесу виробництва продукції, а отже, одним із самих важливих об'єктів обліку, що характеризує загальний майновий стан підприємства, його економічний потенціал та інвестиційну привабливість. Раціональність та ефективність їх використання мають прямий вплив на фінансовий стан і результати діяльності підприємства, його конкурентоспроможність на ринку.

Мета дослідження полягає в обґрунтуванні теоретичних і практичних аспектів щодо організації обліку, аудиту та аналізу наявності та руху основних засобів, а також виявлення шляхів їх удосконалення для забезпечення ефективного функціонування підприємства в сучасних умовах господарювання.

Завдання дослідження:

- розкрити сутність основних засобів як економічної категорії;
- вивчити нормативно-правове забезпечення обліку основних засобів;
- розкрити особливості обліку основних засобів за НП(с)БО 7 «Основні засоби» та МСБО 16 «Основні засоби»;
- дослідити економічні та облікові аспекти відтворення основних засобів;
- надати організаційну характеристику ТОВ «Охорона-Комплекс-Придунав'є»;
- дослідити рух основних засобів на підприємстві, їх документальне оформлення та первинний облік;
- дослідити методику ведення синтетичного та аналітичного обліку основних засобів на підприємстві, нарахування амортизації;
- розкрити особливості проведення аудиту операцій, пов'язаних з обліком основних засобів на підприємстві;
- запропонувати шляхи удосконалення обліку основних засобів на ТОВ «Охорона-Комплекс-Придунав'є»;
- здійснити економічну характеристику підприємства;
- проаналізувати ефективність використання основних засобів ТОВ «Охорона-Комплекс-Придунав'є»;
- застосувати методи моделювання для виявлення факторів підвищення ефективності використання основних засобів.

Об'єктом дослідження є облік, аудит та аналіз наявності, руху та ефективності використання основних засобів на ТОВ «Охорона-Комплекс-Придунав'є».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних та практичних аспектів організації обліку, аудиту та аналізу основних засобів на підприємстві.

Методи дослідження, які застосовувались для досягнення поставленої мети та завдань: діалектичний, методи індукції та дедукції, аналіз і синтез, системний підхід, хронологічного і систематичного спостереження; реєстрації та класифікації даних; абсолютних і відносних величин та їх узагальнення, табличного та графічного відображення даних.

Інформаційною базою дослідження магістерської роботи є: законодавчо-нормативні акти; наукові праці зарубіжних та українських учених-економістів щодо питань методології обліку, аудиту та аналізу основних засобів; дані первинного, аналітичного та синтетичного обліку, форми фінансової звітності досліджуваного підприємства.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (57 найменувань) та 30 додатків. Загальний обсяг роботи становить (с додатками) 155 сторінок. Основний зміст викладено на (без літератури та додатків) 88 сторінках. Робота містить 27 таблиць, 24 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра підготовлено публікацію: Тимофеева К.Є. Порівняння обліку основних засобів згідно НП(С)БО та МСБО. *Наука сьогодні: від досліджень до стратегічних рішень. Матеріали III Міжнародної студентської наукової конференції.* Рівне: МНЛ, 2021.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні засади обліку основних засобів» здійснено критичний аналіз різних підходів науковців до визначення поняття «основні засоби», розглянуто класифікацію основних засобів, визначено основні нормативно-правові документи, якими регулюється облік основних засобів, економічний та обліковий аспекти відтворення основних засобів, а також проведено порівняльну характеристику обліку основних засобів згідно НП(С)БО та МСБО.

У другому розділі «Облік основних засобів на ТОВ «Охорона-Комплекс-Придунав'є» надано організаційну характеристику ТОВ «Охорона-Комплекс-Придунав'є», основні види діяльності, функціонально-організаційну структуру бухгалтерії підприємства. Проаналізовано документальне оформлення та особливості обліку стану, руху та амортизації основних засобів, запропоновано напрями вдосконалення діючої системи обліку основних засобів на досліджуваному підприємстві. Розглянуто основні питання аудиту основних засобів та результати його проведення на ТОВ «Охорона-Комплекс-Придунав'є», внаслідок якого були виявленні помилки в обліку основних засобів і надано пропозиції щодо їх усунення та недопущення в подальшому.

У третьому розділі «Аналіз ефективності використання основних засобів ТОВ «Охорона-Комплекс-Придунав'є» проаналізовано основні економічні показники діяльності досліджуваного підприємства, встановлено, що в останні роки діяльність підприємства була рентабельною, однак аналіз типу фінансової стійкості показав, що менеджмент повинен приймати невідкладні рішення, оскільки підприємство знаходиться в кризовому стані. Проаналізовано склад, структуру та динаміку основних засобів; встановлено, що протягом останніх років відбувається зменшення вартості основних засобів, однак підвищується ефективність їх використання. Здійснено економіко-математичне моделювання, на основі якого розроблено пропозиції щодо підвищення ефективності використання основних засобів та діяльності підприємства в цілому.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження теоретичних засад обліку основних засобів показало, що основні засоби є фундаментом матеріально-технічної бази на підприємстві. Правильно та раціонально побудований облік основних засобів впливає на процес їх відтворення та оновлення і має прямий вплив на забезпеченість підприємства конкурентоспроможними, сучасними засобами праці.

Провівши дослідження НП(с)БО7 та МСБО 16 у розрізі ведення обліку основних засобів на базі порівняльної характеристики та виявлення спільних і відмінних принципів цих стандартів зроблено висновок, що вони мають значні відмінності стосовно оцінки, переоцінки, амортизації, вибуття та ліквідації основних засобів, що говорить про надання доволі різної інформації користувачам фінансової звітності. Відмінності між цими двома стандартами можна пояснити врахуванням національних особливостей ведення обліку в Україні та пристосуванням обліку до вимог національної економіки.

Об'єктом дослідження обрано ТОВ «Охорона-Комплекс-Придунав'є», яке було засноване в травні 2003 року як ліцензована приватна структура для вирішення завдань щодо забезпечення захисту життя і здоров'я громадян, охорони майна, супроводження вантажів та охорони громадського порядку.

Проведене дослідженні документального оформлення обліку основних засобів, показало, що на підприємстві складаються наступні первинні документи: «Акт прийому-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів»; «Акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів»; «Акт на списання основних засобів».

Аналіз форм первинних документів з обліку основних засобів показав, що типові форми: «Інвентарна картка обліку основних засобів», «Інвентарний список основних засобів» та «Акт списання автотранспортних засобів» не ведуться на підприємстві. Тож, бухгалтерії підприємства для правильності документального оформлення обліку та зручності проведення інвентаризацій основних засобів рекомендується вести зазначені типові форми.

Дослідження форми ОЗ-1 «Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів», затверджених наказом Мінстату України № 352 від 29.12.95 р., показало, що вона не відповідає вимогам сучасного обліку. У даній типовій формі не зазначена інформація, за допомогою якої було би зручно вести податковий облік по кожному об'єкту основних засобів. Вважаємо за доцільне ввести до форми ОЗ-1 додаткову інформацію: термін корисного використання та групу основних засобів для податкового обліку.

У ході дослідження було виявлено порушення щодо затвердження Наказу про облікову політику. На підприємстві з 2018 року не затверджується Наказ про облікову політику, що є значним порушенням, оскільки він є основним документом з організації обліку, де вказуються основні правила та способи ведення

бухгалтерського обліку. Підприємстві рекомендовано розробити та затвердити цей документ.

Дослідження проведеного аудиту на ТОВ «Охорона-Комплекс-Придунав'є» у 2016 році показало, що під час аудиту виявленні порушення у частині документального оформлення придбання об'єктів основних засобів, та в частині нарахування амортизації.

Здійснивши аналіз ефективності використання основних засобів ТОВ «Охорона-Комплекс-Придунав'є» за період 2018-2020 рр. зроблено висновки, що на підприємстві скорочується вартість основних засобів, однак ефективність їх використання в останні роки підвищилася, так як відбулося збільшення показників віддачі основних засобів та рентабельності.

Проведений регресійно-кореляційний аналіз дозволив надати наступні пропозиції для покращення ефективності управління основними засобами.

1. Оптимізувати інтенсивність використання основних засобів за рахунок підвищення їх завантаженості. Це може бути досягнуто шляхом модернізації діючих основних засобів, зокрема автомобілів, встановлення оптимального режиму їх роботи. Модернізація може проводитися кількома напрямками: удосконалення технічного стану автомобілів, що підвищує їх режимні характеристики і технічні можливості; недопускання відхилення автомобілів від встановленого робочого маршруту.

2. Оптимізувати структуру основних засобів за рахунок продажу застарілих та мало використовуваних основних засобів або здачі їх в операційну оренду.

3. Оновлювати автопарк шляхом заміни застарілих основні засобів на більш нові та сучасні.

4. Вчасно проводити капітальні та поточні ремонти зношених основних засобів з метою подовження терміну їх експлуатації.

АНОТАЦІЯ

Тимофєєва К.Є. «Облік, аудит та аналіз основних засобів (на прикладі ТОВ «Охорона-Комплекс-Придунав'є»)».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за освітньою програмою «Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності». Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2021.

Кваліфікаційна робота складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – ТОВ «Охорона-Комплекс-Придунав'є».

У роботі розглядаються теоретичні аспекти й практика обліку, аудиту та аналізу основних засобів на ТОВ «Охорона-Комплекс-Придунав'є». Проведено аналіз основних показників діяльності підприємства, за допомогою моделювання виявлено фактори, які здійснюють вплив на ефективність використання основних засобів.

Запропоновано управлінські рішення, спрямовані на покращення системи обліку та підвищення ефективності використання основних засобів на ТОВ «Охорона-Комплекс-Придунав'є».

Ключові слова: облік, аудит, аналіз, основні засоби, динаміка, структура, ефективність використання.

ANNOTATION

Timofeeva K.E. «Accounting, audit and analysis of the fixed assets (on the example of LTD «Ohrana-Kompleks-Prydunav`e»)».

Qualification work for obtaining a master's degree in specialty 071 «Accounting and taxation" under the educational program «Accounting, audit and taxation of business activities». Odesa National Economics University. – Odesa, 2021.

Qualification work consists of three sections. The object of research – LTD «Ohrana-Kompleks-Prydunav`e».

The paper considers the theoretical aspects and practice of accounting, auditing and analysis of fixed assets at LTD «Ohrana-Kompleks-Prydunav`e». The analysis of the basic indicators of activity of the enterprise is carried out, by means of modeling the factors influencing efficiency of use of fixed assets are revealed.

Management decisions aimed at improving the accounting system and improving the efficiency of fixed assets at LTD «Ohrana-Kompleks-Prydunav`e» are proposed.

Key words: accounting, audit, analysis, fixed assets, dynamics, structure, efficiency of use.